

Թող չը մոռանան մի ճշմարտություն. որտեղ կայ ատելություն մի կողմից, կը լինի ատելություն և միւս կողմից, բայց որտեղ կայ սէր մի կողմից, կը լինի սէր և միւս կողմից:

Q. U.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ԵԱԼՏԱՅԻՅ

Նոյեմբերի 3

Նիկիտսկի զինեցործության և այգեպահության ուսումնարանի ժամանակաւոր տնտես պ. Կանինկովսկին տուեց մեզ Ֆիլովսեյբալի մասին հետևեալ տեղեկութիւնը:

Տեսապլում (Երիվում), որ 45 վերահսկողություն էր վարում Վրացիայի հարավում, որտեղ իրականացվում էր զանազան խառնուրդների, ներհանգիստի և քիմիկատների, որ սպառվում էին խաղողի վնասողների դեմ: Վրացիները խաղողի մասերին ֆիզիկական չնչն էլ չէին տանում, և նրանք միջանկյալ, որտեղ երևում էին խաղողի մասերի արմատները, դրանք դրան չէին արագ չափում և նրանք, սակայն, խաղողի մասերի արմատներին հիվանդ ծծելով, ազդեցություն ունեցում էին: Այդ միջանկյալ եղանակը, որով Վրացիները, լայն Վրացական առաջին առևտրական կենտրոնի 1873 թ. և այժմ կան Գրանադայի և Պորտուգալիայի և այլ տեղեր՝ Երանք Գրանադայի կենտրոնի և մինչև 700 հազար Գրանադայի խաղողի մասեր, գտնվող Վրացական կառավարության լուծված խաղողագիտության միջև միջանկյալ էր ձևավորվում քանակական ֆիզիկական և մասնական արտադրության չափի գծերը: Ավելանում էր գիտելիքը, միջոց կարճ և ժողովրդական:

Առաջինը գործ են զրեւ հետեւող կերպով: Խաղողի ծառերը արմատներով հանկուտ են եղել ի նրանց վրա հուս՝ առէլ ու պարտէ: Երկրորդը՝ ջուկ են քայց թողել այն գաղտնի պէտք, ուր գտանակել է եղել ֆիդոկարսը, և երկուսը ուր ջուր կանգնում է եղել նոյն տեղը երկուս փրփուկի քարճանք: Թեանքի ու հարկի աղագործի միջոցները երկ կար լինի միշտ և ամեն տեղ գործ ամբը: Ահա այժմ փրփուկ են երկուս նոր միջոց՝ газовая известка և цементно-гидратный кагил: Առաջինը աղապէս են գործածում: Խոր քանդուում են խաղողի հիւանդ ծառերի տեղերը, ուր գնում են գաղտնի կերը ծածկում են խողով և նպի մակերեսից զարձակը գաղտնի կերով ծածկում: Այն ժամանակ զաղը, որն ուր գնանում է կիրի մէջ, սկսում է լրանաւում կիրից և քանապաս տեղերով քարճանք: Դուր գեղի փերե: Այդ միջոցին գաղի հոտը սնւնցանում է ֆիդոկարսը: Բայց երկրորդը, цементно-гидратный кагил, որն շատ քաղաւառն նիւզներէն է, սրան ածում են հիւանդ ծառերի տեղի մակերեսի, ածխածնից սնուցանում է ֆիդոկարսը, իսկ կապի գործածում է իրեն կեանքի քաղողը ծառերին: Ահա այս միջոցները պէտք է գործի դնեն խրթում, որպէս երանգել է ֆիդոկարսը: Այն միջոցները շատ թանկ արժեն, ժամանորը ուսուցող տնօրէնիցին՝ նշանակած է մեծ գործարար և ապր գործը յաճածէլ են նշխարակի ուսուցողները դիտարկում—պ. Կանիկ, Ժոզեփան: Ի վերջոյ պ. Կանիկ յարմար ևս աւանգը թէ՛ Կարտուկից, իրթինը, շատ տեղեր ծածկանց յայտնաւորողներն են քանապաս տեանքի խաղողի ծառեր, քայց այժմս պէտք է գործի մեկնել երկն ոչ, աղաւթից վազեր բերանները կարող են մի և նոյն հիւանդութիւնը տարածել և իրանց երկրիցիկ խաղողի մէջ:

Աղան Նալբանդեանը

ՆԱՄԱԿ ԲԱԳՈՒԻՅ

Նույնպես 1-ին

Ներկայ նամակով տղաբեմում եմ ձեր յարգու-
թեան Պետական Բանկի փոխադրական տնտես-
կով 737 ր. և 30 ր. քնդամենը եօթն հարիւր
գումիսուն և եօթն թուրլի, պարտականութիւն
հաստատելով այս գումարի ապրիլը և նոյստակը
ներկայով քրտնաբեր յայնման

Իմ կառավարութեան յանձնած նպատակն
ընկերութեան բաժանորդ անդամակիցներն ու

ընելով 10,000 պտուղ նախքat առաջարկեցին ին-
նախել եւ ստալագիտ գոտաբեր նշանակել ստակե-
նայից տնտեսական եւ մտապայլան լրիւնէ: Երե-
կայ գործածու եւ պ. Կորիւրի եղբորք եւ ընկերու-
թիւնը անտիւրիլ չը մնայ եւ մալապալալանան գար-
ծին ծառայելու մասնաշրջաններն՝ անվարձ սե-
ղագիտութիւլ ընծայած նախիւ իրանց խորովակա-
ններ ղկնարդուութեանը՝ Փօտաշէին գործարարու-
տեանց, եւս Փօտաշ 7 կապէշով մախիւրով պ.
Պապայ Բուրիւրի հանգիստ, ստալագ 700 ր.:
Եւս Փօտաշ 7 կապէշով մախիւրով պ.

Ինչ որ կը վերաբերի մնացած 67 դ. -ին, դ. քաջացած է հետեւեւ կերպով: Անցեալ տարի վերջերս մի խումբ կազմակերպ. Մարդասիրական անհնով, որին յանձնած էր Վաստկուբական ա. խաբը, տոկաններին օժանդակելու և նրանց համար հանգստավայրիներին բաց անելու պարտականութիւնը:

Այս ընկերակազմի խոսքը նպատակադրված
 նախօրոք ժառանգելու և վաերացած տես
 ընթացք չիղև և թա՛ման զանազան քաղաքական
 ծառայի և յարելի անձանց, որ նրանք նաև
 նախաձեռնութեան առաջածնուն և տալով զո
 յանք ուղարկել ինձ, որպէս ընկերակազմի
 ծառայի, հանդատութեան գործին հաւաք
 կան ռո՛ւտ և ձեր յարութեան աշխատող
 ըստ խորշիկ լիեղեանքին հաւաք:

Այս օրերն յետ ստացայ Գարբանդ պ. Մե լիք Շահնազարեանիցն զրկած տնօրակը և 2
ր., որի վրա աւելացնելով ստացած պ. ս
Մով. Սերգէսեանից 10 ր., Գրիգոր Աւանեսեանի
10 ր., Ա. Տէր-Խաչատրեանից 15 ր., Ա. Մկ
զա-Աղազեանից 7 ր., և Վիկտոր Մարչեանիկ
3 ր., գոյացած է 67 ր.:

Ուղարկելով ներկայ տոմսակիտն այս փողեր խնդրում եմ խնայարարաբար չսևեռն առնելն նախ քանտոնների համառոտ փափագը հաստատելն ուղարկելով յոգոտն սովորականից այդ գումարից 500 ռ. էլ. Պոլսի արքայաճն Ներսէս պատրիարքին անմիջապէս տնօրինութիւնը, իսկ Միացեալ 267 ռ. միացեալն Ղլատաբարակաւնի սովնալանի համալսմանը համարակաճ գումարներին:

խնդրում ենք ներկայ տողերիս տպագրութիւն
պատուական «Աշակի» մօտակայ համայնեղ
մ'նր մէջ ի զլսութիւն մեր հայոց հասարակու
թեան և ի պարգոյթիւն ինձ յանձնած գործին:

Առաքել Յատուրեան:

ՆԱՄԱԿ ԲԱԳՈՒԻՅ

Умножилъ 3

Պատահական լրացրիլ մէջ կարգաւոր վաճառական մեր երպարների դրացի փնանը, աշխատելով զորովն պ. Սյունն Ստեփանէ Արցուն մեանցի հարանցն արախալիսն ասանան խացուի մէջ գտնիլով բանի մի գտնակիցի եւ իրտաւարդների նուէրն յիշեալ ստիւանալիս իր նամար, իւրանարար կը ինչորով ձեր պատահական լրացրի մէջ տպել նուիրատուների եւ նուէրների, իսկ գուանար նուտ. ցանկն ուր նարի ձեւ. Սյունն Արցունի մէջ 25 թ., Բոնանիսն Եւրպահան 10 թ., Գրգոր Մանչարահան 10 թ., Աւագ Դատարին 5 թ., Սանկէ բնկ Տէր-Ստեփանով 3 թ., Միկիր Նարաքին 10 թ., Մարտիտով 5 թ., Պաւլի Տէր-Մարտիրոսով 10 թ., Շախաւարով 3 թ., Մկան Ստեփանի 3 թ., Խաւատար խալաքին 2 թ., Կարապետ Արաքինով 5 թ., Արքանամ Սարգիսի 3 թ., Մարտիկ Գրիգորի զանարով 10 թ., Փորոտ Միկիր զանանց 1 թ., Ենթաւ Տոնանց 3 թ., Աւետիկ Միկիրանի 5 թ., եւ եւ 10 թ. Գուանիսն մէջ նարիոր տասն ութ խուլ (118 թ.) գտուալով փոտի ծախք մէկ բուրք, իր մնայ 117 թ.

Առեւտրային Վարկուսեանդ

ՆԱՄԱԿ ՇՈՒՇՈՒՑ

September 2, 18

Դեռևս քաղաքային կարգով IV-րդ դարափոխին
ապակեխաները լինելը մեծ ճառակովով զարդան և
հարկ տվողների 22, ր. 20 կողմ, լավանկյուն ձևի
ուղղվելով ձեռք և խնդրելով, որ ապակեխանը լինի
և, ինչպես լրացրել մեծ հույսառնություններ, անուն
հարկ, բայց համար փողը հասնելու ուր հարկն է
հաշվարկով և ապակեխանի (ապակեխան) 2, ր.
և, քաղաքականացնել 1 ր., ի. իշխանության 1 ր.
և, ինքնակազմակերպ 1 ր., ի. իշխանության 1 ր.

հանում 1 բ., Շահապարանց 1 բ., Մարտ. Մար-
կո-Փարսազանեան 1 բ., Տրուսիական 1 բ
Առ. Կրկերկանց 50 հ., ՏԻՎԻԳՆԵԼԻԱՆԵՐ
բ., Ա. Աշատեանց 1 բ., Է. Աշատեանց 1 բ
Յակ. Տէր-Յովնանիսեանց 1 բ., Զ. Զաքարյան
1 բ., Տէր-Յարութիւնեանց 1 բ., Ն. Նալպարեան
1., Տէր-Սկրպեան 20 հ., Առաստեանց 1 բ.
Քղզինիձէ վրացի (աչակիր) 3 բ., Ճգնու-
ման 1 բ., Ն. Կրկերկանց 50 հ. Գունաթ
22 բ. 20 կող.

Ուսուցիչ Յակոբ Զէդգինիձէ

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐԻՆ

Քանարադազ, հոկտեմբերի 12

Չեր պատուական լրացրի 161 նամակը բառ-
կանին աղբյուրին հանձնեց. առկա փոքր
չափ խմբի վրա, որտեղ չառաքելին իրենց լուծ-
ել նաացին սովորյալ գանձանակին. շարժակա-
թիւն այն պարունակներին. իր չափանշանին իրեն-
կառնեցին իրենց սովորյալ եղաքը մասն ձեռ-
նով. լսեցի որ շարժիք բուրքին առել ժողովին
սովորյալ նամակ, որը շատով փոքարկին ձեռ-
նակառնեցին:

Հարգելի խորապիլը, աչքի առջև ունենալով խորագույն Հայաստանի թշուառությունները, որ յետ ազգաբնիկի երեսուն բուրբ, որը կը խնդրե՞ն հասցնել ուր հաղթել է: Այս փորձիկ նուրբ ժողովրդի է մեր ընտանիքում, որ ենք. Տ. Չմարտի փառնեան 10 ր., Աւետիկ և Կառլիկ փառնեան 2 ր., Բնդամենն 30 ր.:

Իլւեաթիք փանեան

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մայրաքաղաքների լրացվելուը հաղորդում են
 որ նույններն 5-ին միևնույն կուն Ապրիլի
 ամսը, որ նախագահ է բարձրագույն հաստատվա
 յանձնադրով, որ պէտք է վերանայն Ռուսա
 անին տպադրական օրէնքները, նաւաբիցան ժա
 մը երկուսին յանձնադրով անդամներն իշխա
 ն. Ռեզուտ, կուն Արիւն-Մէլքի, Ա. Մարգա
 Ն. Արզաւ, Սարգիս, իշխան, Պրէզիտա

Քրիշ և Մափով, Բացի սրանցից ներկայ էին մա-
նուկ առնանդանաւոր ներկայացուցիչները
այն է՝ „Голосъ“, լրագրի խմբագիր Կրասնիկի
„Молва“, լրագրի խմբագիր Փոլեպիսի, „Сол-
рем. Извѣст.“ լրագրի խմբագիր Գիրարով-
Վառնով, „С. Пет. Вѣс.“ լրագրի խմբագիր
Վոսարով, „Новое Время“ լրագրի խմբագիր
Սուփորին, „Вѣстн. Европа“ առաջգրի խմբա-
գիր Ստապուլեվիչ և վերջագրի „Отеч. Записки“
գրքի խմբագիր Սալուկով։ „Կոյստի“, խմբա-
գիրը յայտնից ուռուցց աւելցրել մասունի կողքի
այն ցանկութիւնը, որ մատուցել, այսուհետեւ ի-
շխոյցնեցնելու համար երկխափելի ոչ թէ վարդա-
թանիս պատգամներին կամ ճշմարտեցնելին, այ-
լ զատարաններին իրաւաստի լինելու երկխափելի ին-
պէս առնել մը քաղաքագրի Ստապուլեվիչ կրկա-
պանաւարանութիւնն ընդ յայտնից այն ցանկու-
թիւնը, որ ապագայական ընդերքերը վերաքննու-
յանձնադողովի աշխատութիւնները, դեռ եւ
նախ քան վաւերացած լինելն օրէնսդրական
ապագայարարման մասուէլին զաւանդին մատուցել քաղ-
մասկողմանի քննութիւններ Վիպարով-Պառտոն

այստեղից այն միաբեր, որ մասնուր պետք է հան-
ձնարվի ու թէ ինչպիսի կառավարություն, այլ նրա
բարեկամ, այլ ցանկության ընդհանուր միացան
գտնված ըստի կարողությունները կամ Վերս-Վեր-
նով լայնանք, որ տարաբանան որեւէնքի վերաբեր-
ման ինչպիսի այնքան բարդագույն և զուտոր գործ է
որ ինչ պետք է հաստի նրա վիճակ է խոչընդոտ
ընթացությունները ներկայացուցիչներին հանգիստ
լրջություն այդ ստան զորքի առջև հանգուտ
հարկաւոր են ու թէ արարվոր, այլ ամենին
լայնագույն կան Վարկով հարկաւորություն
այստեղից մասնուր ներկայացուցիչներին
հարկաւոր առաջարկվում է իրանց պատճառով
լավ ինչպիսից լայնամասշտաբ տնտեսական
ներքին իրանց կապից որդեակներ ներկայացու-
ցիչները հարկաւորություն լայնանք լայնամա-
ստաբով, որ սա պատիւ արեց նրանց հարկաւոր
են ու նրանց կարողութ լայնու, Վարկով
«Моем, Биле» լրջություն կարողութ պ
նրանցին հարկաւոր էր լայնամասշտաբ նրանցին

Թեան պատգճառով չէ կարող գալ Ս. Պետեր
բուրգ:

Մովսիսի «Русский Курьер» լրագրեր իս
 անկող մայրաքաղաքի օրենքների միջնորդներ
 ինտրիկայի, նպաստում է թէ՛ միջին կիսին
 կը մտադրվի գաւառական լրագրութեան զրո
 թիւներ, եթէ մայրաքաղաքիին մամուլը ապ
 ամոխիւն կը ստացար, քիչիկ գաւառականը նոյ
 ղրութեան մէջ կը մնայ, ստու՛մ է ուսւ թերթը
 այն ինչ գաւառական լրագրութեան տեղը կարծի
 քան ինչ գաւառիկ մամուլի մտածող տեղը համարէ

Աստ ասորի Վաչագի ունի 1500 բուրդ ասա-
սիկներ իր բաժանորդներին վրա: Կրկնում է
մեր խնդրով, որ այդ փողերը չուսում ու ռա-
կեն մեր խանգարումները: Ամբողջ աշխար-
հերանի լրացրին զովեւոր մարդիկ խնայող փող է
վճարում, միայն հայերը ասորյան մեր նոր սա-
րուբիւնը, զգուստ մն լրացրին, փող սկզբից չե-
առվի, ամբողջ ասորի լրացրիլ կարողին է
զորքանով պարտ են մնում: Ինչին ասորակ վր-
ջը ճշտ անդամ փող էլ չեն վճարում ամենին
յակ աճ որ վճարում է, հենց որ մի յորդա-
ն է հաւանում լրացրի մէջ, խնայող փող չե-
պահանջում: Առգլովսում ու մի լրացրի չե կար-
զիւնանող հայերի մէջ, մահանալ ամենորե-
կներ: Երեկ հայը ասորակ ընկալեցում չաճե-
նում է այն ասալ բուրգին, որ սկսեալ է ուղար-
կել լրացրին է միայն ասորակ վերին է ուղար-
կում:

Դեպքերից 1-ին ամպոլը թփնջվում զգաց երկ
բաշտերի նարտան, իսկ թփնջվել ֆիզիկական
Օրսերկատորների միակ է, որ այնքան չի զգաց
Այդ հիմնարկական կառավարվելը յայտնել
(«Кавказ») ցուցադրում, որ թփնջվում այն կապում
որտեղ հիմնում է Օրսերկատորների Քաղաքը
է եղել Այդ ինչ անպարմար սեղանն է չն
ված Օրսերկատորն. նրա պարտադրությունից
է հետևել երկրպագուի երկրորդներին, ըստ այ
գրան կրեք է առձգվում Գանի, անպարմ եղ
է թփնջվում երկրպագու, ըստ օրսերկատոր
ի Քաղաքի կրեք է հաղել. երկի երկրպագու
վարկետում է դարձեցնել օրսերկատորայի պարն
ներին, որտեղ միշտ բացը քնում են քնած վե
նում:

ՇՈՒՇՈՒՑ մեզ գրում են, որ այդ քաղաքում
և նրա զաւառում գողութիւնները և աւազակու-
թիւնները չարունակելով են: Այս օրերս կո-
ղոպեցիքն Զոհաննէս Մկրտչի հայոց կեկեղցիքն

Այս օրերուն, ինչպէս մեզ գրում են Եւսեփ-
մի աւագին, որքն վճռւած էր ուղարկել Արիւ-
մի որ դատաւարութեամբ էր տառաձանկիր աշխ-
տանքներին, գաղտնաբանականի վրայադառնալով
վերջէն փորձ է փորձում զաւաւապիւր տան-
տապն փախելուր պարագան զհնարարին ձեռ-
քէն: Բայց այդ նորան է աշխարհում պարագան
զհնարարիցի մինք վրա է նստում և իր ճշա-
տին ծայրով (ստիւնով) աստուիկ վերադարձ է
փախչողին, որ խելոյն ընկնում և է նրան կրկին
բանդ են տանում:

ԱՏՏՆԻՐԻՆ, ՏԵՊՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԿՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄՍԵՐՆԱԳՈՒՐ

Հոկտեմբերի 28-ին մեծ երկրաշարժ եղավ Աղբամ (Ճաղեղք) առօրինիսան քաղաքում։ Դրոյն ժամանակ խելե թոյլ կերպով երկրաշարժ գոյան եղաւ և Վեհապետ յում։ Աղբամ զարաքը մեծ վնասներ կրեց, մետ երեք միլիոն։ Հաստներ բոլորովին քանդվել են, բաւական մեծ խրով եկղեցիներ վնասվել են, մասնաւոր վնասված է մայր-եկեղեցին։ Ըստ յիսուն մարդ սպանվել են տների աւերակները տակ։

Այս օրերս դարձավ կրիմեյ է կրկա-
շարժի մարտի մեջ թեև առերև թիվ
կրիմյով և ապուց է այս տեսակ կրիմյով
միայն էր օգտակար չէին տեսած: Ես ապա
յու թիվեր, քաղաքային մարտի թիվեր և
մասնավոր առնչք կարգած են մասնավոր
դրվել, հանգանակված են փոքր ջնադար
ներին օգնելու համար: